

ÜYBS

Üniversite Yönetim Bilgi Sistemi

Akran Değerlendirme Raporu

**AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

Akran Değerlendirme Takımı

**Prof. Dr. Kerim Gündoğdu(Başkan)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Kızılkaya(Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Serkan Boyraz(Üye)**

SB

h

ky

Ekim 2024

LİSANSÜSTÜ PROGRAMLAR İÇİN ÖZ DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

0.1-PROGRAMA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

Değerlendirme: Programın iletişim bilgileri, başlıkları, türü, yönetim yapısı ve tarihçesine ilişkin üzerine bilgi verilmiştir. Programın iletişim bilgileri eksiksiz şekilde sunulmuş, sorumlu kişinin iletişim bilgileri net olarak belirtilmiştir. Bu, programla ilgili bilgilere kolay erişim sağlama açısından olumlu bir unsurdur.

Program Başlıkları kısmında, mezun olan öğrencilerin Eğitim Programları ve Öğretim alanında "bilim uzmanı" unvanı alacağı belirtilmiştir. İlgili başlık, programın türü ile ilgili yeterli bilgiyi sunmakta olup, tezli yüksek lisans programı olduğu ve normal öğretim kapsamında olduğu açıklığa kavuşturulmuştur.

Yönetim Yapısı başlığı altında, Afyon Kocatepe Üniversitesi'ndeki organizasyon yapısı detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Programın Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olduğu ve yönetim şeması içindeki konumu net bir şekilde belirtilmiştir. Bu da programın organizasyonel yapısının açık olduğunu göstermektedir.

Programın Tarihçesi kısmında, programın 1993'te açıldığı, adının bir süre "Eğitim Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı" olduğu, ardından yine eski isme dönüldüğü belirtilmiştir. Ayrıca programın ilk olarak Uşak Üniversitesi bünyesinde yürütüldüğü ardından Afyon Kocatepe Üniversitesi'ne taşındığına da değinilmiştir. Programın tarihçesi hakkında yeterli bilgilendirmenin yapıldığı belirlenmiştir.

Önceki Yetersizliklerin ve Gözlemlerin Kaldırılması Yönünde Alınan Önlemler başlığı altında, programın ilk defa değerlendirildiği için bu başlıkta bilgi sunulmadığı ifade edilmiştir. İlerleyen süreçlerde yapılacak değerlendirmeler ışığında bu başlık altında geliştirilecek adımların belirlenmesi faydalı olacaktır.

Sonuç olarak, programın mevcut durumu açık ve net bir şekilde sunulmuştur. İletişim bilgileri, program yapısı ve tarihçesi hakkında detaylı bilgi verilmesi, bu ölçütü güçlü kılmaktadır. Ancak, ilerleyen değerlendirmelerde alınan önlemler ve iyileştirme süreçlerinin de dâhil edilmesi programın gelişimine katkı sağlayacaktır.

SB

h

ky

ÖLÇÜTLER

1-ÖĞRENCİLER

1.1-Öğrenci Kabulleri: Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programına son beş yılda alınan öğrenci ve mezun sayılarının, yıllar içinde belirgin bir dalgalanma gösterdiği gözlemlenmiştir. Programa alınan öğrenci sayısının 19 ile 29, mezun sayısının ise 7 ile 15 arasında değişmesi, programın mezuniyet oranlarının istikrar kazanması gerektiğine işaret etmektedir. Bu dalgalanmanın nedenlerinin detaylı olarak incelenmesi ve mezuniyet sürecini etkileyen unsurların tespit edilmesi, programın öğrenci başarısını artırmak ve uzun vadeli bir istikrar sağlamak için faydalı olacaktır. Özellikle 2021-2022 eğitim-öğretim yılında artan öğrenci sayısının, Öğretmenlik Meslek Kanunu'ndaki düzenlemelere bağlı olarak lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin programa gösterdiği yoğun ilgiyle ilişkilendirildiği belirtilmiştir. Bu dönemde yaşanan artış, öğretmenlerin uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik sınavlarından muaf tutulma avantajından yararlanma amacıyla programa yönelmeleriyle açıklanabilir. Ayrıca, 2022-2023 öğretim yılında öğrenci affı nedeniyle 36 öğrencinin tekrar kayıt yaptırdığı ve bunun da öğrenci sayısında geçici bir yükselişe neden olduğu ifade edilmiştir. Son bir yıl içinde mezun sayısındaki artışın, programın sürdürülebilirliği ve mezunların iş gücüne katılım oranlarının takibi açısından uzun vadeli olarak izlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu veriler ışığında, programın mezun sayısındaki değişimlerin sürekli olarak değerlendirilmesi ve geçici artışların programın genel başarı düzeyine etkisinin gözlemlenmesi önerilmektedir.

Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programında öğrenci kabul süreçlerinin Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği doğrultusunda şeffaf ve objektif ölçütlere dayalı olarak yürütüldüğü görülmektedir. Öğrenci alımlarında ALES puanı, lisans mezuniyet not ortalaması ve bilimsel değerlendirme sınavı sonuçlarının belirli oranlarda etkili olması, öğrencilerin başarı seviyelerinin çok yönlü bir değerlendirmeye tabi tutulduğunu göstermektedir. Son beş yıl içinde programa kabul edilen öğrencilerin en düşük ve en yüksek ALES puan ortalamalarının 58,25 ile 71,5 arasında değişmesi, programa kabul edilen öğrencilerin başarı seviyelerinin belirli bir standartta olduğunu işaret etmektedir. Bu durum, programın öğrenci niteliğini korumaya yönelik bir kriter olarak değerlendirilebilir.

1.2-Bilimsel Hazırlık Programı: Bilimsel Hazırlık Programındaki her bir öğrenciye uygulanacak program ayrıntılı olarak belirlenmiş, yayımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programında bilimsel hazırlık programının uygulanmamakta olduğu, ancak bilimsel hazırlık gereksinimi olan öğrenciler için bir öğretim planının hazırlandığı belirtilmiştir. Bu planın Sosyal Bilimler Enstitüsü web sayfasında erişime açık olması, şeffaflık ve bilgilendirme açısından olumlu bir uygulama olarak değerlendirilmektedir. Bilimsel hazırlık programında her yarıyıl için üç ders belirlenmiş olsa da toplam AKTS kredilerinin 15'ten az olduğu ifade edilmiştir. Afyon Kocatepe Üniversitesi

SB

h

ky

Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne göre her yarıyıl en az 15 AKTS olacak şekilde derslerin kredilerinin düzenlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, AKTS kredilerinin gözden geçirilmesi kararı, programın yönetmeliklere uygunluğunu sağlama açısından yerinde bir adım olarak değerlendirilmektedir. Hâlihazırda bilimsel hazırlık programına kayıtlı öğrenci bulunmaması, bu düzenlemenin güncellenmesinin uzun vadede gereklilik arz edebileceğini göstermektedir.

1.3- Yatay ve Diğer Geçişler, Öğrenci Değişimi, Ortak Diploma ve Ders Sayma: Özel öğrenci ve yatay geçişle öğrenci kabulü, tezsiz ve tezli programlar arası geçiş, öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlar ve/veya programlarla ortak diploma programları, bu kurumlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan kurallar ve politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme: Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği kapsamında yatay geçiş ve programlar arası geçiş kurallarının ayrıntılı olarak tanımlandığı ve bu süreçlerin belirli ölçütlere dayalı olarak yönetildiği görülmektedir. Bu kuralların şeffaf bir şekilde uygulanması, öğrenci hareketliliğini düzenlemek açısından olumlu bir uygulama olarak değerlendirilebilir. Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programında 2021-2022 ve 2022-2023 eğitim-öğretim yıllarında yatay geçiş yapan öğrenci sayısının sınırlı kalması, programın öğrenci değişim imkanlarını daha geniş bir öğrenci kitlesine ulaştırma potansiyelinin henüz tam anlamıyla gerçekleştirilmediğini göstermektedir. Ayrıca, ortak diploma programlarının ve değişim öğrencilerinin olmaması, programın ulusal ve uluslararası öğrenci hareketliliğini artırma konusunda daha fazla fırsat geliştirmesi gerektiğine işaret etmektedir. Bu bağlamda, öğrenci değişim programlarının tanıtımının artırılması ve mevcut yatay geçiş kontenjanlarının kullanımına yönelik teşvik edici önlemler alınması programın çekiciliğini ve erişilebilirliğini artırabilir.

1.4- Danışmanlık ve İzleme: Öğrencilerin ders ve kariyer planlamalarını yönlendirecek, gelişimlerini izleyecek ve varsa tez veya proje çalışmalarını yönetecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programında danışmanlık hizmetlerinin, öğrencilerin akademik ve kariyer gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırıldığı görülmektedir. Danışmanların, öğrencilerin ders seçimleri, tez hazırlık süreci ve kariyer hedefleri doğrultusunda yönlendirmede bulunduğu ve her öğrenciye en geç birinci yarıyılın sonuna kadar danışman atanmasının, öğrencilerin akademik yol haritasını belirleme açısından yararlı bir uygulama olduğu değerlendirilmektedir. Programda tez hazırlık süreci ve tez çalışmalarının belirli bir takvime göre düzenlenmesi, öğrencilerin danışmanları ile düzenli iletişimde olmalarını sağlamaktadır.

Tez/proje yazımı sürecinde öğrencilere bilimsel araştırma ve yayın etiği konusunda destek sağlayan birimlerin mevcudiyeti, akademik dürüstlük ve intihalden arınmış tezler sunma amacını desteklemektedir. Etik Kurul onay belgesi ve intihal yazılım programlarının (Turnitin ve iThenticate) kullanılması, tezlerin bilimsel ve etik standartlara uygun olarak hazırlanmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca, öğrencilere bu programları kullanma imkânının sunulması, öğrencilerin akademik yazım sürecinde etik kurallara uyum sağlamalarını teşvik eden önemli bir adımdır. Bu süreçlerin sürekliliğinin sağlanması ve öğrenci erişiminin kolaylaştırılması, programın akademik bütünlüğünü artıracaktır.

SB h 4

1.5- Başarı Değerlendirmesi: Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programında öğrencilerin başarı değerlendirme süreçlerinin, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği çerçevesinde düzenlendiği görülmektedir. Programda, öğrencilerin ders başarılarının ara sınav, yarıyıl sonu sınavı, ödev, devam ve proje gibi çok yönlü ölçme araçlarıyla değerlendirilmesi, öğrenme kazanımlarının daha kapsamlı bir şekilde ölçülmesini sağlamaktadır. Ayrıca, sınav türleri ve değerlendirme ölçütlerinin dönem başında öğrencilere açıkça duyurulması, şeffaflık ve öğrenci bilgilendirmesi açısından olumlu bir uygulama olarak değerlendirilmektedir.

Engelli öğrenciler için sınav yerinin, süresinin ve biçiminin düzenlenebilmesi, programın erişilebilirlik ve eşitlik ilkesine uyduğunu göstermektedir. Tüm sınavların 100 puan üzerinden değerlendirilmesi ve başarı notlarının bağıl veya mutlak değerlendirme yöntemi ile belirlenmesi, değerlendirme sürecinin objektif bir yaklaşımla yürütüldüğünü göstermektedir. Öğrencilerin başarı notlarına yansıyan ölçme araçlarının ağırlıklarının tanımlanması ve bu bilgilerin Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden erişilebilir olması, öğrencilerin değerlendirme kriterlerine kolayca ulaşmalarını sağlamaktadır. Bu uygulamaların devam ettirilmesi, programın akademik bütünlüğünü ve öğrenci memnuniyetini artırmaya katkı sağlayacaktır.

1.6- Mezuniyet Koşulları: Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programında öğrencilerin mezuniyet koşullarının, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği çerçevesinde detaylı olarak tanımlandığı görülmektedir. Öğrencilerin mezuniyete hak kazanabilmeleri için minimum ders ve tez çalışması süresini tamamlamaları, tüm derslerden başarılı olmaları ve toplamda en az 120 AKTS kredisi elde etmeleri gerekmektedir. Ayrıca, programın bir gereği olarak öğrencilerden tez çalışmaları ile ilgili bir makaleyi ulusal veya uluslararası indekslerde yer alan hakemli bir dergide yayımlama şartı aranmaktadır. Bu akademik yayın şartı, programın araştırma ve akademik standartlarını desteklemekte ve öğrencilerin bilimsel katkı sağlamalarını teşvik etmektedir.

Tez savunma sınav süreçlerinin belirli bir takvime göre yürütülmesi, jüri üyelerinin atanması ve intihal kontrolü gibi süreçlerin uygulanması, akademik şeffaflığı ve etik standartlara uyumu göstermektedir. Öğrencilerin tez savunmalarını tamamlamalarının ardından mezuniyet işlemleri için gerekli belgeleri sunmaları ve enstitü tarafından onay almaları, süreçteki son aşamayı oluşturmaktadır. Bu düzenlemelerin devam ettirilmesi, programın akademik güvenilirliğini artırmakta ve öğrencilerin mezuniyet sürecinde karşılaşılabilecekleri olası belirsizliklerin önüne geçmektedir.

SB

h

ky

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

Program Amaçları: Eğitim Program mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentilerdir (FEDEK, 2017; MÜDEK, 2019).

Bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir. Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir (YÖKAK, 2019).

2.1-Program Eğitim Amaçları: Değerlendirilecek her yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programı için, program mezunlarının gelecekte erişmeleri ya da karşılaşmaları istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadelerden oluşan program eğitim amaçları olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programının amacı, eğitim bilimleri alanında uzman bireyler yetiştirmektir. Programın, öğrencilerin eğitim bilimleri alanındaki bilgi birikimlerini derinleştirmelerine, alandaki araştırmaları analiz edebilme ve eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirme becerisi kazanmalarına olanak sağladığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, programın öğrencilerin öğretim programlarını eleştirel bir bakış açısıyla irdeleyebilme ve yeni araştırmalar planlayabilme yetilerini geliştirmeyi amaçladığı görülmektedir. Bu hedefler, öğrencilerin akademik yeterliliklerini artırarak eğitim bilimleri alanında nitelikli araştırmalar yapmalarına katkı sağlamaktadır. Program amacının net ve hedefe yönelik belirlenmiş olması, öğrencilerin kariyer hedefleri doğrultusunda gerekli bilgi ve becerileri kazanmalarını desteklemektedir.

2.2-Kurum Özgörevleriyle Tutarlılık: Program eğitim amaçları (a) kurumun, enstitünün ve ana bilim/sanat dalının özgörevleriyle uyumlu olmalı ve (b) programın web sayfasında yayımlanmış olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programının eğitim amaçlarının, üniversitenin Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün internet sitelerinde yayımlanması, programın amaçlarının öğrencilere ve diğer paydaşlara şeffaf bir şekilde sunulmasını sağlamaktadır. Programın amaçlarının düzenli olarak güncellenmesi, programın güncel eğitim gereksinimlerine ve akademik standartlara uyum sağlama çabasını göstermektedir. Bu uygulama, programın hedeflediği kazanımlara ulaşma ve eğitim bilimleri alanında uzman bireyler yetiştirme amacına katkıda bulunmaktadır. Programın amaçlarının kamuya açık kaynaklarda yer alması, öğrencilerin eğitim süreci hakkında bilgi sahibi olmalarını kolaylaştırmakta ve programa duyulan güveni artırmaktadır.

2.3-Program Eğitim Amaçlarını Belirleme ve Güncelleme Yöntemi: Program eğitim amaçları (c) programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri dikkate alınarak belirlenmeli ve (d) programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programının iç ve dış paydaşları arasında öğrenciler, öğretim üyeleri, üniversite idari birimleri, yasal kuruluşlar,

SB

h

ky

mezunlar, dernekler ve diğ er eğitim kurumları yer almaktadır. Programın iç ve dış paydaşlarıyla güçlü bir etkileşim içinde olması, programın geliştirilmesi ve ilgili sektörlerin beklentilerine uygun olarak şekillendirilmesi açısından olumlu bir yapı sunmaktadır. Dış paydaşlar listesinin düzenli olarak güncellenmesi, programın sürekli iyileştirme ve güncel ihtiyaçlara cevap verebilme kapasitesini artırmaktadır. Ayrıca, programla ilgili bilgilerin üniversitenin resmi web sitelerinde kolay erişilebilir şekilde yayımlanması, paydaşların program hakkında bilgi edinmelerini kolaylaştırarak programın şeffaflığını artırmaktadır. Programın iç ve dış paydaşlarının geri bildirimleri doğrultusunda belirli aralıklarla gözden geçirilmesi, ilgili alanın dinamiklerine uyum sağlamak açısından önem arz etmektedir.

2.4-Program Eğitim Amaçlarına Ulaşma: Eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci kurulmuş ve işletiliyor olmalıdır. Bu süreç yardımıyla program eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı'nın eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek için kullanılan ölçme ve değerlendirme süreçleri sistematik bir yapıya sahiptir ve etkin bir şekilde işletilmektedir. Program mezunlarının bu amaçlara ne ölçüde ulaştığı, tez çalışmaları, ders başarıları ve projeler üzerinden izlenmektedir. Bu süreç, öğrencilerin mezuniyete kadar edinmeleri gereken bilgi, beceri ve tutumları kapsamaktadır. Eğitim amaçlarına ulaşıldığını göstermek amacıyla ders çıktıları ve öğrenci projeleri gibi somut kanıtlar toplanmaktadır. Kullanılan yöntemlerin tutarlı ve kapsamlı olması, eğitim amaçlarına ulaşmadaki etkili bir yaklaşımı desteklemektedir. Ancak, bu süreçlerin daha detaylı bir şekilde belgelenmesi ve raporlanması, programın amaçlarına ulaşıldığını daha net bir biçimde kanıtlayacaktır. Ayrıca, paydaşlardan alınan geri bildirimlerin, eğitim amaçlarına ulaşmada kullanılan yöntemlerin geliştirilmesine katkı sağlayacak bir unsur olarak daha etkin bir biçimde değerlendirilmesi gerektiği görülmektedir. Eğitim amaçlarına ulaşıldığını belgelemek için daha fazla somut kanıtın toplanması ve bu kanıtların düzenli analiz edilmesi sağlanmalıdır. Program mezunlarıyla yapılan anketler ve geri bildirimlerin bu sürece dahil edilmesi, programın etkinliğini artırmada önemli bir katkı sağlayacaktır.

3-PROGRAM ÇIKTILARI

Program Çıktıları: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri, deneyim ve davranışları tanımlayan ifadelerdir (FEDEK, 2017).

Ölçme: Bu ölçüte ilişkin ölçme, program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme sürecidir (FEDEK, 2017).

Değerlendirme: Bu ölçüte ilişkin değerlendirme, ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması sürecidir. Değerlendirme süreci, program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli, elde edilen sonuçlar programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır (FEDEK, 2017).

3.1- Program Çıktılarını Belirleme Yöntemi, Program Çıktıları, Program Çıktılarının Program Eğitim Amaçlarıyla Uyumu: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar, kazanmaları

SB

h

ky

gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadeler olan program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamlı ve YÖKAK tarafından yetkilendirilen ilgili akreditasyon kuruluşlarının (MÜDEK, TEPDAD, FEDEK, VEDEK, EPDAD, HEPDAK, İLAD-İLEDAK, SABAK, TUADER-TURAK, ECZAKDER ve TPD) değerlendirme çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek çıktılar tanımlayabilirler.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programının program çıktıları, TYYÇ yeterlilikleri, Milli Eğitim Bakanlığı'nın misyon ve vizyon hedefleri ile ilgili akreditasyon kuruluşlarının standartları dikkate alınarak 2022 yılında güncellenmiştir. Program çıktılarının belirlenme sürecine iç ve dış paydaşların katılımı sağlanmış ve geri bildirimler doğrultusunda program çıktılarına uygunluk sağlanmıştır. Bu yaklaşım, programın güncel gereksinimlere yanıt verebilmesi ve paydaşların beklentilerini karşılayabilmesi açısından olumlu bir uygulama olarak değerlendirilmektedir.

Program çıktıları, öğrencilere eğitim süresince kazandırılması hedeflenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri kapsamaktadır. Öğrencilerin mezuniyete kadar edinmeleri gereken nitelikler, akademik ve mesleki alanlarda yeterlilik sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Ayrıca, program çıktılarının akreditasyon kuruluşlarının standartlarına uyumlu olarak oluşturulması, programın ulusal ve uluslararası düzeyde kalite güvence kriterlerini karşılamasını sağlamaktadır. Program çıktılarının, eğitim amaçlarıyla uyumu ve hedeflere erişim sürecindeki katkısı, ilgili tablolarla ayrıntılı olarak sunulmuş olup, bu uyumun periyodik olarak gözden geçirilmesi programın dinamik yapısını destekleyecektir.

3.2- Program Çıktılarının Ölçme ve Değerlendirme Süreci: Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programında, öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesi sistematik bir ölçme-değerlendirme süreci ile yürütülmektedir. Program çıktılarının değerlendirilmesi, Bologna Bilgi Paketi'nde yer alan ders izlencelerine uygun olarak ara sınav, kısa sınav, yarıyıl sonu sınavı, ödev, devam, uygulama ve proje gibi çeşitli ölçme araçları kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Bu ölçme araçlarının ağırlıklarının, ilgili yarıyıl başında öğretim üyesi tarafından belirlenerek öğrencilere duyurulması, sürecin şeffaflığını artırmaktadır.

Programda, sadece dolaylı ölçme araçları (anketler ve öğrenci ders başarı notları) değil, aynı zamanda öğrenci çalışmalarından elde edilen somut veriler üzerinden doğrudan ölçme de yapılmaktadır. Bu çok yönlü değerlendirme yaklaşımı, öğrencilerin edinmesi beklenen bilgi, beceri ve yetkinliklerin daha kapsamlı bir şekilde ölçülmesine olanak tanımaktadır. Özellikle, ödev ve projelerin ara sınav ve dönem sonu sınav notlarına dahil edilmesi, öğrencilerin performansını daha doğru bir şekilde yansıtmakta ve program çıktılarının gerçekleşme düzeyini ortaya koymaktadır.

3.3-Program Çıktılarına Ulaşma: Mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerin program çıktılarına sağladıkları kanıtlanmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim tezli yüksek lisans programında öğrencilerin program çıktılarına ulaşma durumu, ders kazanımlarıyla ilişkilendirilmiş ölçme araçları aracılığıyla takip edilmektedir. Her bir dersin kazanımları, program çıktılarına uygun olarak

SB

h

ly

belirlenmekte ve kapsam geçerliği sağlanmış ölçme araçları ile değerlendirilmektedir. Belirtke tablolarının kullanılması, ölçme araçlarının ders içeriği ve kazanımlarıyla uyumunu garanti etmektedir. Öğrencilerin, ders kazanımlarını yeterli düzeyde gerçekleştirmeleri durumunda, ilişkili program çıktılarına da ulaştıkları kabul edilmektedir. Bu yöntem, öğrenci başarılarının doğrudan ve dolaylı ölçme araçlarıyla değerlendirildiği kapsamlı bir sistem sunmaktadır.

Öğrencilerin mezuniyet aşamasında program çıktılarına ne düzeyde ulaştıkları, bilimsel yayınlar, araştırma ödevleri, portfolyo görevleri, öğrenci sunumları ve makale tartışmaları gibi somut çalışmaları üzerinden kanıtlanmaktadır. Özellikle, öğrencilerin derslerde kazandıkları bilgi ve becerilerle bilimsel araştırmalar yürütmeleri ve bu araştırmaları bilimsel yayınlar haline dönüştürmeleri, programın araştırma odaklı çıktıları desteklediğini göstermektedir. Mezuniyet kriterleri kapsamında öğrenci çalışmalarının bilimsel yayınlara dönüştürülmesi gibi uygulamaların devam ettirilmesi, programın bilimsel niteliğini ve öğrencilerin alanında uzmanlaşma düzeyini artıracaktır.

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır. Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın tüm gelişmeye açık alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı, öğretim üyeleri arasında düzenli iletişim ve işbirliği ile sürekli bir iyileştirme yaklaşımını benimsemektedir. Programın her dönem başında yapılan toplantılarla ders yükü, ders izlenceleri, sınav akreditasyonları ve öğrenci memnuniyeti gibi konular detaylı olarak değerlendirilmekte ve gerekli güncellemeler yapılmaktadır. Bu düzenli değerlendirme toplantıları, öğretim üyelerinin ders planlaması ve öğrenci performansına yönelik iyileştirmeler yapmasına imkan sağlamaktadır.

Program çıktıları ve ders öğrenme çıktılarının uyumluluğu, öğrenci performans ölçümleri ve geri bildirimler aracılığıyla sürekli izlenmektedir. Öğrencilerin eğitim sürecinde aldıkları dönütler, eğitsel performans ölçeği sonuçları ve öğrenci memnuniyet anketleri, öğretim üyelerinin güçlü yönlerini ve geliştirilebilecek alanlarını belirlemekte yardımcı olmaktadır. Özellikle düşük ortalamaya sahip olan ölçütlerin iyileştirilmesi için yapılan değerlendirmeler, programın kalite süreçlerine olan bağlılığını göstermektedir.

Sınav akreditasyonu ve uzaktan eğitimde derslerin uyumlu şekilde yürütülmesi adına ortak ders izlencesi takibi yapılması kararı, standardizasyon ve kalite güvence süreçlerine olumlu katkı sağlamaktadır. Ayrıca, yüksek lisans öğrencilerinin akademik performanslarının desteklenmesi amacıyla doktorant öğrencilerin rehberlik yapması ve "Danışment" destekli eğitim programının uygulanması, öğrencilerin akademik gelişimine katkı sunmaktadır. Bu tür destek programlarının devam ettirilmesi, eğitim kalitesini artırmada önemli bir rol oynamaktadır.

5-EĞİTİM PLANI

SB

h

ly

Kredi: Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

AKTS Kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sisteminde tanımlanan kredi.

5.1-Eğitim Planı (Müfredat) ve Eğitim Planının İçeriği: Programı tamamlama koşulları (devam, dersler, kredi-saat miktarı, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, tez veya proje tamamlama koşulları) tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı, Bologna süreci ve Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ile uyumlu bir yapı içerisinde, ders içerikleri, program çıktıları ve ölçme-değerlendirme araçları ile bütüncül bir yaklaşımla sunulmaktadır. Programın eğitim planı, mezuniyet koşulları için belirlenen 120 AKTS'yi sağlamaya yönelik olarak düzenlenmiş olup, ders ve sınıf büyüklükleri ile ders içeriklerinin program çıktılarıyla ilişkisi ayrıntılı şekilde yapılandırılmıştır.

Kanıtlarda sunulan eğitim planı ve ders-program çıktısı ilişkisi, programın öğrenci başarısını destekleyen ve akademik yeterliliklerin kazanılmasını sağlayan bir çerçevede olduğunu göstermektedir. Bu düzenleme, öğrencilerin eğitim sürecinde programın hedeflediği bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazanarak mezuniyet koşullarını yerine getirmesine katkı sağlamaktadır.

5.2-Eğitim Planını Uygulama Yöntemi: Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı'nda yer alan zorunlu ve seçmeli derslerin, programın eğitim amaçları ve çıktılarıyla uyumlu bir şekilde yapılandırıldığı tespit edilmiştir. Derslerin içerik, akış, materyal kullanımı ve kaynak önerileri, öğrencilerin hedeflenen bilgi ve becerilere ulaşmasını destekleyecek şekilde belirlenmiştir. Teorik ve uygulamalı derslerin dengeli bir şekilde planlanması, yüksek lisans düzeyinde bilimsel yeterlilik kazanımı için uygun bir temel sunmaktadır. Bu yapı, öğrencilerin mezuniyet sonrası ihtiyaç duyacakları akademik ve profesyonel yeterlilikleri kazanmalarını desteklemektedir.

5.3-Eğitim Planı Yönetim Sistemi: Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı'nda ders atamaları, anabilim dalı kararı ve enstitü onayı ile düzenli olarak yapılmakta olup, eğitim planlarının uygulanmasına ilişkin geri bildirimler her dönem gözden geçirilmektedir. Bologna Bilgi Paketi'nde yer alan ders izlencelerinin güncellenmesi, öğrencilerin ders seçim sürecini kolaylaştırmakta ve şeffaf bir şekilde erişim sağlamaktadır. Akademik danışmanlar ve bölüm yönetiminin bu süreci desteklemesi, öğrencilerin mezuniyet koşullarını eksiksiz bir şekilde yerine getirmelerini sağlamaktadır. Bu uygulama, programın eğitim-öğretim süreçlerinin sürdürülebilirliğini ve kalite güvencesini desteklemektedir. Bu uygulamalar, programın eğitim-öğretim süreçlerinin planlı bir şekilde yürütülmesini ve öğrencilerin mezuniyet şartlarını

SB h

ly

eksiksiz yerine getirmelerini sağlayarak kalite güvencesi açısından önemli bir katkı sunmaktadır.

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim Kadrosunun Sayıca Yeterliliği: Öğretim kadrosu sayıca yeterli olmalıdır. Bu sayı, (a) her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, tez yöneticiliğini/dönem projesini, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, araştırma etkinliklerini, programla ilişkili sanayi ve kamu kuruluşları ile ilişkileri sürdürülebilmeyi sağlamalı ve (b) programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde olmalıdır.

Değerlendirme: Belirtilen öğretim kadrosunun, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını ve üniversiteye hizmeti sürdürülebilecek nitelikte olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda, bu kadronun mesleki gelişim, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkileri sürdürülebilmek kapasitesine sahip olduğu görülmüştür. Öğretim üyelerinin, programın tüm alanlarını kapsayacak şekilde görev aldıkları ve sayısal olarak yeterlilik gösterdikleri belirlenmiştir. Bu durum, programın eğitim kalitesini ve sektörle olan etkileşimini güçlendiren önemli bir unsur olarak değerlendirilmiştir.

6.2-Öğretim Kadrosunun Nitelikleri: Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır. Öğretim üyelerinin genel anlamda yeterlilikleri; eğitimleri, araştırma alanlarındaki yayın ve deneyimleri, konularının çeşitliliği, mesleki deneyimleri, tamamladıkları projeleri, öğretme becerileri ve deneyimleri, iletişim becerileri, daha etkin programlar geliştirme yönündeki heyecanları gibi hususlarla değerlendirilebilir.

Değerlendirme: Öğretim kadrosunun, program için gerekli niteliklere sahip olduğu belirlenmiştir. Öğretim üyelerinin, alanlarında düzenli olarak bildiri sunma, yayın yapma ve proje üretme faaliyetleriyle aktif olarak çalıştıkları tespit edilmiştir. Bu durum, öğretim kadrosunun akademik üretkenliğini ve programın bilimsel katkısını destekleyen önemli bir unsur olarak değerlendirilmiştir.

6.3-Atama ve Yükseltme: Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme: Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde öğretim üyesi atama ve yükseltme süreçleri, "Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönergesi" esaslarına göre yürütülmektedir. Kadro ilanının ardından, başvuran adayların dosyaları, ilgili komisyonca incelenerek atanma kriterlerine uygun olup olmadığı değerlendirilir. Asgari koşulları sağlayan adaylar kabul edilirken, eksik bulunanlar için yedi gün içinde itiraz hakkı tanınır ve itirazlar üç gün içinde sonuçlandırılır. Sürecin atanma kriterlerine uygun olarak yürütülmesi, adil ve şeffaf bir yaklaşımı yansıtmaktadır.

6.4-Öğrencilerin Öğretime Desteği: Öğrencilerin araştırma görevlisi yükümlülükleri şeklinde veya kurumun sağladığı destek/burs karşılığında kurumdaki lisans ve diğer eğitimlere destek olarak yaptıkları (laboratuvar asistanlığı, eğitim asistanlığı, sistem sorumluluğu, ödev hazırlama ve okuma vb. gibi) etkinlikler onların öğrenim ve araştırma faaliyetlerine olanak verecek düzeyde olmalıdır.

SB

h

ky

Değerlendirme: Programda böyle bir uygulamanın olmadığı belirtilmiştir. Bu alanda gelişim sağlanmasının eğitim öğretim faaliyetlerine olumlu yansıtacağı düşünülmektedir.

7-ALTYAPI

7.1-Eğitim veya Araştırma için Öğrencilerin Kullandığı Alanlar ve Teçhizat: Sınıflar, laboratuvarlar, özel amaçlı odalar (soğuk/temiz odalar gibi) ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli, öğrenmeye ve araştırmaya yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı'nda, öğrencilerin eğitim ve araştırma faaliyetleri için kullandıkları alanlar ve teçhizatın yeterli olduğu gözlemlenmiştir. Program kapsamında kullanılan sınıflar ergonomik sıralar, projeksiyon cihazları ve internet erişimi gibi modern donanımlarla donatılmış olup, her sınıf öğrenci ihtiyaçlarına uygun şekilde düzenlenmiştir. Bilgisayar laboratuvarları ve bir drama-uygulama sınıfı, uygulamalı eğitim gerektiren durumlarda öğrencilerin kullanımına sunulmuştur. Bilgisayar laboratuvarı, araştırma ve proje çalışmaları için öğrenciler tarafından kullanılabilir durumdadır. Fakültede sağlanan ücretsiz internet erişimi ile öğrencilerin bu olanaklardan akademik çalışmalarda yararlanmaları desteklenmektedir. Programın sağladığı eğitim alanları ve teçhizat, öğrencilerin program çıktılarıyla uyumlu bilgi ve becerileri kazanmalarını desteklemekte olup, daha fazla uygulamalı sınıf veya özel amaçlı alanların eklenmesi, program altyapısının güçlendirilmesine katkı sağlayabilir.

7.2-Diğer Alanlar ve Altyapı: Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Fakültesi bünyesinde, öğrencilerin ders aralarında sosyalleşebilmelerine olanak sağlayan çeşitli imkânların sağlandığı tespit edilmiştir. Fakülte kantininde atıştırmalık ve çeşitli içeceklere ulaşma imkânı bulunduğu, kampüs içerisindeki kamelyaların ise Türkiye'nin yedi bölgesini temsil edecek şekilde düzenlendiği belirlenmiştir. Ayrıca, üniversite öğrencilerinin kullanımına açık olan sosyal tesisler, yemekhaneler ve kafeler de sosyalleşme alanı olarak öne çıkmaktadır. Sportif faaliyetler için çeşitli spor sahalarının ve kapalı spor alanlarının bulunduğu, ayrıca yüzme havuzu ve fitness merkezinin öğrencilere sunulduğu gözlemlenmiştir. Ders dışı sosyal ve bilimsel etkinlikler için Atatürk Kongre Merkezi ve çeşitli konferans salonlarının öğrencilere kullanım için sağlandığı görülmüştür.

Öğretim üyeleri ve idari personele sağlanan ofis olanaklarının yeterli düzeyde olduğu, ancak öğretim üyelerinin bir kısmının ofisleri paylaşmak zorunda kalmalarının verimliliği olumsuz yönde etkileyebileceği değerlendirilmiştir. Ofislerde sağlanan donanımın temel gereksinimleri karşıladığı, ancak paylaşımlı ofis kullanımının iyileştirme gerektiren bir alan olduğu sonucuna varılmıştır.

7.3-Modern Araçlar ve Bilgisayar Altyapısı: Programlar öğrencilerine öğrenim ve araştırma için gereken modern araçları kullanma olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

SB

h

ly

Değerlendirme: Fakültede öğrenci ve öğretim elemanlarının kullanımı için bilgisayar ve enformatik altyapıların sağlandığı tespit edilmiştir. Öğretim elemanlarının ofislerinde internet bağlantısı mevcut olup, her birine masaüstü bilgisayar sağlandığı belirlenmiştir. Çeşitli elektronik veri tabanlarına erişim imkânı tanınarak süreli yayınlara, e-dergilere, e-tezlere, e-gazetelere ve e-kitaplara ulaşım sağlanmaktadır. Ayrıca, Turnitin, iThenticate ve Mendeley gibi akademik yazılımların öğretim elemanlarının kullanımına sunulduğu gözlemlenmiştir. Üniversite bünyesinde düzenlenen yüz yüze ve çevrim içi eğitimlerin, enformatik altyapıyı destekleyici nitelikte olduğu görülmekle birlikte, bu eğitimlerin yapay zeka uygulamaları gibi yeni teknolojilere yönelik olarak genişletilmesinin gelişim alanı olarak değerlendirilebileceği düşünülmektedir.

7.4-Kütüphane: Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları program eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirme: Afyon Kocatepe Üniversitesi Kütüphanesi'nin 1999 yılından bu yana basılı yayınlar, süreli yayınlar, elektronik kaynaklar ve diğer kütüphane materyallerini öğrencilere sunduğu belirlenmiştir. Kütüphanenin, veritabanlarına uzaktan erişim imkânı sağladığı ve bu erişim için gerekli bilgilerin Vetis sayfasında sunulduğu tespit edilmiştir.

Kütüphane içinde genel çalışma alanları, grup çalışma odaları, bilgisayar salonu, self-check cihazı, katalog tarama bilgisayarları, internet erişimi, fotokopi ve çıktı hizmetlerinin öğrencilere sağlandığı görülmüştür. Ayrıca, özel gereksinimli bireylerin erişim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla engelli giriş yolları, anonslu asansör ve her katta özel tuvaletlerin bulunduğu gözlemlenmiştir. Kütüphane altyapısının, öğrencilerin akademik çalışmalarını destekleyici nitelikte olduğu sonucuna varılabilir.

7.5-Özel Önlemler: Öğretim ortamında ve araştırma laboratuvarlarında gerekli iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Değerlendirme: Afyon Kocatepe Üniversitesi Ahmet Necdet Sezer Kampüsü'nde, kampüs girişinden başlayarak fakülte binalarının iç mekanlarına kadar güvenlik önlemlerinin alındığı tespit edilmiştir. Kampüs genelinde güvenlik görevlilerinin yanı sıra, güvenlik kameraları ve turnike sistemlerinin de bulunduğu belirlenmiştir. Ayrıca, yangın güvenliği konusunda da yönetmeliklere uygun olarak yangın tüplerinin her katta bulundurulduğu ve yangın talimatlarının kolayca görülebilecek alanlara asıldığı görülmüştür. Yangın ve ilkyardım ekiplerinin varlığı ve ekipmanların kolay erişilebilirliği, olası acil durumlar için önleyici bir yaklaşımın benimsendiğini göstermektedir. Bu kapsamda, kampüs genelinde alınan güvenlik ve sağlık önlemlerinin, öğrenci ve çalışanların güvenliğini sağlama noktasında yeterli olduğu değerlendirilebilir.

Engelliler için alınan altyapı önlemleri kapsamında, hissedilebilir engelli yolları, kabartmalı yönlendirme sistemleri, engelli asansörü ve lavabosu gibi düzenlemelerin mevcut olduğu, bu sayede özel gereksinimli bireylerin kampüs içinde rahatça hareket edebilmeleri için gerekli altyapının sağlandığı tespit edilmiştir. Bu uygulamaların, kampüsün erişilebilirlik hedeflerine önemli katkı sağladığı değerlendirilmektedir.

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

SB

h

ky

8.1- Bütçe Süreci ve Kurumsal Destek: Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Değerlendirme: Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı'nın bütçe planlamasının, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün yıllık bütçe süreci kapsamında yapıldığı tespit edilmiştir. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'na Temmuz ayında sunulan bütçe, Aralık ayında mali yılsonu itibarıyla netleştirilmekte ve bir sonraki yılın başında merkezi bütçenin onayı ile yürürlüğe girmektedir. Program bütçesinin döner sermaye olmaksızın merkezi bütçeden destek aldığı ve üniversitenin stratejik birim dağılımına göre pay aldığı görülmüştür. Program için özel bir bütçe raporunun bulunmaması, bütçenin Sosyal Bilimler Enstitüsü bütçesi altında izlenmesine neden olmaktadır. Bu kapsamda, programın bütçe takibi ve kaynak kullanımı açısından genel üniversite bütçesi ve enstitü bütçesi sistematigi içinde yönetildiği değerlendirilmektedir. Programa özgü ayrı bir bütçe raporunun mevcut olmaması bir eksiklik olarak görülebilir.

8.2-Bütçenin Öğretim Kadrosu Açısından Yeterliliği: Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve araştırma faaliyetlerini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Değerlendirme: Bölüm öğretim kadrosunun yapılanmasının, her yıl Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanlığı tarafından planlanarak Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörlüğü'ne iletildiği belirlenmiştir. Kadro tahsisleri, merkezi bütçe olanakları ve rektörlük onayı doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Ayrıca öğretim elemanlarına ulusal veya uluslararası bilimsel etkinliklere katılım için yolluk ve yevmiye desteği sağlanmakta, proje ihtiyaçlarına yönelik finansal destekler ise üniversitenin Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Birimi tarafından sunulmaktadır.

Programın, devlet üniversitesi olması nedeniyle sınırlı bütçeye sahip olduğu ve insan kaynakları yönetiminde norm kadro sayıları ile atama kriterlerine göre planlama yapıldığı tespit edilmiştir. Öğretim elemanlarının maaş ve ek ders ücretleri, 657 sayılı Kanun ve 2547 sayılı Kanun'un Ek Ders Usulü çerçevesinde ödenmektedir. Mesleki gelişimleri desteklemek amacıyla yılda bir ulusal bilimsel toplantıya katılım desteği verilmektedir. Ancak daha fazla sayıda bilimsel faaliyet için teşvik sağlanması önerilebilir.

Öğretim elemanlarının TÜBİTAK ve BAP projeleriyle ek gelir elde edebilme ve araştırmalarına teçhizat sağlama imkanına sahip olduğu da belirlenmiştir. Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği kapsamında akademik faaliyetleri için teşvik ödeneği almaları sağlanmaktadır. Kütüphane kaynakları ise talepler doğrultusunda yılda bir kez güncellenmektedir. Programın mevcut destek yapısının akademik gelişime katkı sunduğu, ancak teşviklerin daha da artırılmasının bu gelişimi destekleyebileceği değerlendirilmektedir.

8.3-Altyapı ve Teçhizat Desteği: Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Değerlendirme: Üniversite tarafından enstitüye tahsis edilen bütçenin, teorik ve uygulamalı derslerin sürdürülebilmesi için gereken ekipman ve malzeme ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla yeterli olduğu belirlenmiştir. Dersliklerdeki öğretim donanımlarının (projeksiyon cihazı, perde vb.) düzenli olarak gözden geçirildiği ve olası aksaklıkların hızlıca giderilmesi için

SB

h

ky

müdahale imkanının bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durum, programın kesintisiz eğitim sürdürebilmesi açısından olumlu bir katkı sağlamaktadır.

8.4-Teknik, İdari ve Hizmet Kadrosu Desteği: Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı'na destek sağlayan idari ve teknik personelin sayısının program gereksinimlerini karşılayacak düzeyde olduğu belirlenmiştir. İdari ve teknik personelin yetkinliklerini korumaları ve artırmaları amacıyla, Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde çeşitli tarihlerde çevrimiçi ve yüz yüze eğitimlerin düzenlendiği bilgisine ulaşılmıştır. Bu uygulamalar, personelin görevlerini etkin bir şekilde yerine getirmelerini destekleyici nitelikte bulunmaktadır.

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, enstitü, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve program eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Değerlendirme: Afyon Kocatepe Üniversitesi, “2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu” hükümlerine uygun olarak organize edilmiş bir yapıya sahiptir. Üniversite organizasyonu Rektör, Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kurulu ile yürütülmektedir. Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı'nın yönetsel yapısı, Enstitü Kurulu ve Enstitü Yönetim Kurulu aracılığıyla karar almaktadır. Programın çıktılarının gerçekleştirilmesi ve eğitim amaçlarına ulaşılması için karar alma süreçleri, enstitü ve fakülte düzeyinde ilgili kurullar tarafından düzenlenmektedir. Programın karar alma süreçleri, kurumsal yapının gereksinimlerine uygun bir şekilde düzenlenmiştir. Rektörlük, enstitü ve diğer birimlerin koordinasyonu, program çıktılarının etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamaktadır. Ancak karar alma süreçlerinin daha şeffaf ve katılımcı bir şekilde izlenmesi, programın gelişimine katkıda bulunabilir. Karar alma süreçlerinde öğrenci ve öğretim üyelerinin daha fazla katılımının sağlanması ve bu süreçlerin izlenebilirliği artırılarak raporlanması önerilmektedir.

SONUÇ

Güçlü Yönler:

1. İçerik Uyumu ve Altyapı: Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı, eğitim amaçlarına ve program çıktılarıyla uyumlu yapılandırılmış bir müfredat sunmaktadır. Ders içerikleri, öğrencilerin teorik ve uygulamalı bilgiye dengeli bir şekilde erişmesini sağlamaktadır. Programda kullanılan modern araçlar ve laboratuvar imkanları, öğrencilerin eğitim ve araştırma süreçlerini destekleyici niteliktedir.
2. Öğretim Kadrosunun Nitelikleri: Öğretim kadrosu deneyimli ve alanında yetkindir; bu durum, programın akademik kalitesini artırmaktadır. Kadro düzenli olarak bilimsel yayın ve projelere katkıda bulunmaktadır, bu da programın bilimsel yeterliliğini güçlendirmektedir.

SB h

ly

3. Kütüphane ve Dijital Kaynaklar: Kütüphane altyapısı, geniş basılı ve elektronik kaynak yelpazesıyla öğrencilere güçlü bir destek sunmaktadır. Uzaktan erişim imkanı da sağlanarak, öğrencilere her yerden erişim kolaylığı sunulmuştur.
4. Güvenlik ve Erişilebilirlik: Kampüste güvenlik önlemleri ve engelsiz ulaşım olanakları güçlü bir altyapı oluşturmakta, öğrenciler için güvenli ve erişilebilir bir eğitim ortamı sunulmaktadır.

Geliştirmeye Açık Yönler:

1. Sürekli İyileştirme Süreçleri ve Geri Bildirim Mekanizmaları: Programın sürekli iyileştirme süreçlerinde öğrenci ve paydaş geri bildirimlerinin sistematik bir şekilde değerlendirilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Öğrenci geri bildirimlerinin etkili bir şekilde kayıt altına alınması ve bu verilerin iyileştirme süreçlerine entegre edilmesi önerilmektedir.
2. Altyapı ve Teknoloji Yatırımları: Dersliklerdeki teknik donanım düzenli olarak kontrol edilmekte olsa da, ileri teknolojiye ve yenilikçi materyallere daha fazla yatırım yapılması programın eğitim kalitesini artıracaktır. Ayrıca, uygulamalı dersler için daha fazla özel donanım ve alan ihtiyacı gözlemlenmiştir.
3. Akademik ve Araştırma Desteği: Öğretim elemanlarına sağlanan yolluk ve yevmiye desteğinin artırılması, akademik gelişim açısından önemli görülmektedir. Ayrıca, daha fazla uluslararası etkinliğe katılım sağlanması programın küresel etkileşimini güçlendirebilir.
4. Öğrenci Değişim Programları: Öğrenci değişim programları gibi fırsatların artırılması, öğrenci memnuniyetini ve programın çekiciliğini artırabilir.

Genel Değerlendirme: Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı, genel anlamda sağlam bir akademik yapı ve altyapıya sahiptir. Öğrencilerin akademik gelişimini desteklemek için gerekli unsurlar sağlanmıştır. Bununla birlikte, geri bildirim mekanizmalarının güçlendirilmesi, altyapı yatırımlarının artırılması ve uluslararası bağlantıların geliştirilmesi, programın kalitesini ve sürdürülebilirliğini daha da iyileştirecektir.

Prof. Dr. Kerim Gündoğdu
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı

SB

h

Dr. Öğretim Üyesi Serkan BOYRAZ
Aksaray Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı

Dr. Öğretim Üyesi Hasan KIZILKAYA
Afyon Kocatepe Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Özel Eğitim Bölümü
Zihin Engelliler Eğitimi Ana Bilim Dalı

SB

